
PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2015)0473

Patenti un augu selekcionāru tiesības

Eiropas Parlamenta 2015. gada 17. decembra rezolūcija par patentiem un augu selekcionāru tiesībām (2015/2981(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2012. gada 10. maija rezolūciju par pēc būtības bioloģisku procesu patentēšanu¹,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 6. jūlija Direktīvu 98/44/EK par izgudrojumu tiesisko aizsardzību biotehnoloģijā², jo īpaši tās 4. pantu, kurā noteikts, ka pēc savas būtības bioloģiskos procesos iegūti produkti nav patentējami,
- ņemot vērā 1973. gada 5. oktobra Eiropas Patentu konvenciju (EPK), jo īpaši tās 53. panta b) punktu,
- ņemot vērā Eiropas Patentu iestādes (EPI) paplašinātās Apelācijas padomes pieņemto 2015. gada 25. marta lēmumu lietās G2/12 (par tomātiem) un G2/13 (par brokoļiem),
- ņemot vērā EPI Īstenošanas noteikumus, jo īpaši to 26. pantu, kurā noteikts, ka attiecībā uz Eiropas patentu pieteikumiem un biotehnoloģisku izgudrojumu patentiem Direktīva 98/44/EK ir jāizmanto kā interpretācijas palīglīdzeklis,
- ņemot vērā 1961. gada 2. decembra Starptautisko jaunu augu šķirņu aizsardzības konvenciju, kas pārskatīta Ženēvā 1972. gada 10. novembrī, 1978. gada 23. oktobrī un 1991. gada 19. martā (turpmāk — 1991. gada *UPOV* konvencija),
- ņemot vērā Padomes 1994. gada 27. jūlija Regulu (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību³ (turpmāk — Padomes Regula (EK) Nr. 2100/94), jo īpaši tās 15. panta c) un d) punktu,
- ņemot vērā Padomes 2013. gada 19. februāra Nolīgumu par Vienoto patentu tiesu⁴ (turpmāk — VPT nolīgums), jo īpaši tā 27. panta c) punktu,

---

¹ OV C 261 E, 10.9.2013., 31. lpp.

² OV L 213, 30.7.1998., 13. lpp.

³ OV L 227, 1.9.1994., 1. lpp.

⁴ OV C 175, 20.6.2013., 1. lpp.

- ņemot vērā Līgumu par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem, tostarp viltotu preču tirdzniecību (*TRIPS*), jo īpaši tā 27. panta 3. punktu, kurā teikts, ka puses var noteikt, ka pēc būtības bioloģiskiem procesiem nav patentspējas;
  - ņemot vērā Reglamenta 128. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā bioloģiskā augu materiāla, tostarp augu raksturīgo iezīmju, pieejamība ir absolūti nepieciešama, lai veicinātu inovāciju un jaunu šķirņu izstrādi un tā garantētu pasaules pārtikas nodrošinājumu, mazinātu klimata pārmaiņas un nepieļautu monopolu veidošanos selekcijas nozarē, vienlaikus nodrošinot vairāk iespēju MVU;
  - B. tā kā intelektuālā īpašuma tiesības ir būtiski svarīgas, lai aizsargātu ekonomiskos stimulus jaunu augu produktu izstrādei un lai nodrošinātu konkurētspēju;
  - C. tā kā patenti, kas piešķirti tradicionālās selekcijas rezultātā iegūtiem produktiem vai tradicionālajai selekcijai vajadzīgam ģenētiskajam materiālam, var būt par iemeslu tam, ka netiek piemērots Eiropas Patentu konvencijas 53. panta b) punktā un Direktīvas 98/44/EK 4. pantā noteiktais izņēmums;
  - D. tā kā būtu jānosaka, ka pēc būtības bioloģiskos procesos iegūtiem produktiem, piemēram, augiem, sēklām, vietējām iezīmēm vai gēniem, nav patentspējas
  - E. tā kā augu selekcionešana ir inovatīvs process, kuru lauksaimnieki un lauku iedzīvotāji ir praktizējuši kopš lauksaimniecības pirmsākumiem, un tā kā nepatentētas šķirnes un selekcionešanas metodes ir nozīmīgas ģenētiskajai daudzveidībai;
  - F. tā kā Direktīva 98/44/EK reglamentē biotehnoloģiskus izgudrojumus un jo īpaši gēnu inženieriju, bet — kā 52. un 53. apsvērumā ir norādīts, — likumdevēja mērķis nebija noteikt, ka pēc būtības bioloģiskos procesos iegūtiem produktiem, uz kuriem attiecas šīs direktīvas darbības joma, varētu būt patentspēja;
  - G. tā kā vairāki pieteikumi par produktiem, kas iegūti pēc būtības bioloģiskos procesos, patlaban gaida Eiropas Patentu iestādes (EPI) lēmumu, tāpēc steidzami jāprecizē Direktīvas 98/44/EK darbības joma un interpretācija, un tas jo īpaši attiecas uz tās 4. pantu;
  - H. tā kā Direktīvas 98/44/EK 12. panta 3. punkta b) apakšpunktā un 13. panta 3. punkta b) apakšpunktā ir skaidri noteiktas tiesības eksperimentāliem mērķiem izmantot materiālu, uz kuru attiecas patents;
  - I. tā kā izņēmums attiecībā uz selekcionāriem, kas noteikts Vienotās Patentu tiesas nolīguma 27. panta c) punktā, būs piemērojams vienīgi tiem patentiem, kurus piešķirs Vienotajā Patentu sistēmā, un nebūs automātiski piemērojams valstu patentiem ES, kā rezultātā veidosies nesaskaņota situācija attiecībā uz iespēju selekcijai izmantot materiālu, kas iegūts pēc būtības bioloģiskos procesos, uz kuriem attiecas patents;
  - J. tā kā gan saskaņā ar *UPOV* konvenciju izveidotās starptautiskās augu šķirņu aizsardzības sistēmas, gan saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2100/94 izveidotās ES sistēmas pamatprincips ir — augu šķirnes īpašnieks nedrīkst liegt citiem izmantot ar patentu aizsargātu augu šķirni turpmākās selekcijas darbībās,
1. pauž bažas par EPI paplašinātās Apelācijas padomes lēmumu lietās G2/12 (par tomātiem)

un G2/13 (par brokoļiem), kas var novest pie tā, ka vēl daudzi citi EPI patenti tiek piešķirti attiecībā uz dabiskām iezīmēm, kas jaunās šķirnēs ieviestas, izmantojot pēc būtības bioloģiskus procesus, piemēram, krustošanu un selekcionešanu;

2. aicina Komisiju steidzami precizēt Direktīvas 98/44/EK darbības jomu un interpretāciju, un tas jo īpaši attiecas uz tās 4. pantu, kā arī 12. panta 3. punkta b) apakšpunktu un 13. panta 3. punkta b) apakšpunktu, lai nodrošinātu juridisku skaidrību par patentspējas neesamību produktiem, kas iegūti pēc būtības bioloģiskos procesos, un precizēt to, ka ir atļauta selekcionešana ar bioloģisko materiālu, uz kuru attiecas patenta darbības joma;
3. aicina Komisiju darīt EPI zināmu gaidāmo precizējumu par pēc būtības bioloģiskos procesos iegūtu produktu patentspēju, lai attiecīgo precizējumu varētu izmantot kā interpretācijas palīgīdzekli;
4. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka Savienībā tiek nosargāta ne vien garantēta piekļuve materiālam, kas iegūts pēc būtības bioloģiskos procesos, bet arī šāda materiāla izmantošana augu selekcionešanai, lai attiecīgos gadījumos neveidotos pretrunas ar dalībvalstu praksi — garantēt izņēmumu attiecībā uz selekcionešiem;
5. aicina Komisiju daudzpusējās sarunās par patentu tiesību saskaņošanu censties panākt, lai būtu noteikts, ka pēc būtības bioloģiskiem procesiem nav patentspējas;
6. aicina Komisiju ziņot par to, kā attīstās patentu tiesības biotehnoloģijas un gēnu inženierijas jomā un kāda ir šo tiesību ietekme, kā noteikts Direktīvas 98/44/EK 16. panta c) punktā un pieprasīts Parlamenta 2012. gada 10. maija rezolūcijā par pēc būtības bioloģisku procesu patentēšanu;
7. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un Eiropas Patentu iestādei.